

L'urgent Capgirament energÈTIC no es predica, es practica!

written by Pep Puig i Boix | 21 d'abril de 2021

Des de l'aprovació del Decret Llei 16/2019 s'han reprès a Catalunya les propostes per realitzar projectes d'energies renovables a molts indrets del país i, a la vegada, han tornat a sorgir, com en el passat, veus discrepants als indrets on es proposen els projectes.

Que el Decret 16/2019 era més necessari que mai, ho demostra el simple fet que per autoritzar el primer projecte eòlic comunitari d'un sol aerogenerador, l'administració catalana va tardar nogensmenys que cinc anys!, un fet totalment inacceptable tenint en compte que s'hauran d'instal·lar alguns milers de megawatts de potència eòlica si volem fer honor a les nostres lleis i als compromisos climàtics adoptats per la Unió Europea.

Els dos intents de regular administrativament el desplegament de les renovables a Catalunya (Decret 174/2002 i Decret 174/2009) van portar a la seva pràctica paralització, perquè en gairebé una dècada només es va instal·lar un aerogenerador de 2,35 MW, quan les estimacions fetes consideren que per fer la transformació energètica que Catalunya necessita (per abandonar l'addicció a la crema de combustibles fòssils i la fissió de combustibles nuclears) cal disposar de potències de l'ordre de 50.000 MW, bàsicament l'eòlica i solar fotovoltaica.

I això per generar l'electricitat necessària que requereixen els serveis elèctrics, motrius i tèrmics de la societat catalana, cosa que vol dir grans inversions en la infraestructura de l'energia, infraestructura que va des de

les instal·lacions de generació de l'energia fins als edificis on se'n fa ús. Tot plegat implica capgirar del tot el sistema d'energia que hem heretat i refer tots els edificis perquè siguin edificis de demanda d'energia pràcticament nul·la, tal com obliga la Directiva Europea d'Edificis de 2012 (!).

Assolir l'objectiu d'una societat amb un sistema d'energia 100% renovable hauria de ser la primera prioritat política i social avui a Catalunya. És sorprenent constatar com les principals organitzacions socials de l'independentisme no hi paren la suficient atenció i ni tan sols ho tenen com a prioritat. I, per acabar-ho d'adobar, el recent "acord" entre dues forces polítiques que, a Catalunya, els agrada autoanomenar-se d'"esquerres" (que contempla una 'moratòria' de projectes renovables), va justament en la direcció oposada.

Un dels pares de la *Energiewende* alemanya (que traduït textualment vol dir 'capgirament de l'energia', el Dr Herman Scheer ens va deixar escrit:

"La revolució tecnològica no es dona només per la tècnica en si mateixa, sinó per les persones que aprofiten les noves possibilitats que ofereix la tècnica. D'una innovació tècnica sorgeix un moviment social. Es pot impulsar des de dalt. Però el desplegament massiu es fa des de baix. La revolució energètica es basa en l'establiment de múltiples nous fets sense demanar permís als titulars de les estructures energètiques existents".

I avui, el marc legislatiu europeu (l'anomenat *Clean Energy for all Europeans Package*) amb les seves corresponents Directives, ens ha obert, de bat a bat, la porta per fer el nostre camí cap al 100% renovable, donat que reconeix personalitat jurídica a les anomenades comunitats d'energia i a les comunitats d'energia renovable.

No comprendre l'enorme potencial polític i social que té el capgirament energètic que hem de fer significa mantenir la

societat catalana sota el jou dels oligopolis de l'energia (hereus dels monopolis franquistes), cosa que vol dir de continuar amb l'empobriment de la societat donada la pràctica econòmica extractivista que els oligopolis practiquen. I fer oposició, avui a Catalunya, als projectes proposats per operadors que no són part dels oligopolis de l'energia, vol dir impedir que operadors independents dels oligopolis puguin ser actius a Catalunya.

Materialitzar projectes d'energia renovable requereix una certa capacitació, no solament tècnica, sinó sobretot econòmica, ja que els sistemes d'energia renovable, a diferència del sistema convencional heretat del passat (que requereix la compra constant de combustibles), no necessita combustibles, sinó solament inversió inicial en ginys tecnològics que permetin disposar d'energia tot captant el Sol i el vent.

Fins avui, al nostre país, solament unes poques i comptades iniciatives comunitàries han sorgit per contribuir de forma considerable al necessari capgirament energètic: l'empresa Eolpop, nascuda el 2009, i que ha promogut *Viure de l'aire*, el primer projecte eòlic amb participació ciutadana, i la cooperativa Som Energia, nascuda el novembre de 2010, que comercialitza electricitat verda i promou projectes participatius de generació solar FV. Però amb només aquestes iniciatives no n'hi ha pas prou. N'han de néixer moltíssimes més!

Els que avui a Catalunya fan oposició, i ho fan des de fa molt de temps, a les propostes de projectes renovables mentre s'omplen la boca dient que estan a favor d'un sistema energètic distribuït i participatiu, haurien d'explicar a la societat catalana com és que a hores d'ara cap d'aquests grups i plataformes no han estat mai capaços de materialitzar cap projecte d'energies renovables distribuït i participatiu a casa nostra. Cap ni un!

També haurien de decidir si en comptes de dedicar grans esforços i energies a fer oposició als projectes que es proposen, no seria més encoratjador pel país, o bé dedicar els seus esforços i energies a fer néixer projectes distribuïts i participatius, o, en el cas que no es vegin capacitats per fer-ho, no els seria més convenient treballar de forma col·laborativa amb les entitats proposants de projectes per fer-los oberts a la participació popular?

Fer el necessari i urgent, capgirament energètic implica que la nostra societat haurà de ser capaç de superar vells esquemes del passat per afrontar l'immens repte que tenim al davant. Totes les persones i entitats hi som cridades. Hi sabrem respondre?